

Overeenkomst financiering instandhoudingsdoelstellingen voor het Vogelrichtlijngebied 'BE2301336 Schorren en Polders van de Beneden-Schelde'

Tussen,

- 1. Haven van Antwerpen - Brugge** nv van publiek recht, KBO 0248.399.380, met maatschappelijke zetel te 2030 Antwerpen, Zaha Hadidplein 1, hierna ook: "Port of Antwerp-Bruges", afgekort "PoAB", vertegenwoordigd door de heer Rob Smeets, Chief Operations Officer en de heer Jacques Vandermeiren, CEO;
- 2. Maatschappij voor het haven-, grond-, en industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied**, opdrachthoudende vereniging in de zin van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, KBO 0223.944.690, met maatschappelijke zetel te 9120 Kallo, Sint-Paulusplein 27, hierna ook: "MLSO", vertegenwoordigd door de heer Boudewijn Vlegels, voorzitter en de heer Kris Herremans, bestuurder;
- 3. De Vlaamse Waterweg NV**, nv van publiek recht zoals bepaald in het decreet betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap De Vlaamse Waterweg nv, van 23 december 2016, KBO 0216.173.309, met maatschappelijke zetel te 3500 Hasselt, Havenstraat 44, hierna ook: "DVW", vertegenwoordigd door de heer Chris Danckaerts, gedelegeerd bestuurder en de heer Koen Anciaux, voorzitter van de Raad van Bestuur;
- 4. het Vlaams Gewest**, vertegenwoordigd door:
 - mevrouw Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, bevoegde minister voor de afdeling Maritieme Toegang van het departement Mobiliteit en Openbare Werken behorende tot het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005, gevestigd te 1000 Brussel, Koning Albert II-laan 20,
 - mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, bevoegde minister voor het Agentschap voor Natuur en Bos, intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, gevestigd te 1000 Brussel, Havenlaan 88 bus 75,

Het Vlaamse Gewest zal in deze overeenkomst verschillende taken opnemen die in de praktijk uitgevoerd zullen worden hetzij door het departement Mobiliteit en Openbare Werken, afgekort "MOW", hetzij door het agentschap voor Natuur en Bos, afgekort "ANB"; bijgevolg zal hierna voor de duidelijkheid in voorkomend geval ook naar het Vlaamse Gewest worden verwezen als :

"**MOW**" dan wel "**ANB**", afhankelijk van de bedoelde taken;

en waarbij elke partij bij deze overeenkomst wordt aangeduid als "Partij", en de partijen gezamenlijk als "de Partijen";

EN IN AANWEZIGHEID VAN

De **Vlaamse Landmaatschappij NV**, nv van publiek recht zoals bepaald in het decreet betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap De Vlaamse Landmaatschappij, van 21 december 1998, ondernemingsnummer 0236.506.685, RPR Brussel, met maatschappelijke zetel te Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel, hierna ook: "VLM", vertegenwoordigd door de heer Bart De Schutter, waarnemend gedelegeerd bestuurder

die mee ondertekent ter kennisname;

Gelet op :

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE 2300006 Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE 2301235 Durme en Middenloop van de Schelde', 'BE 2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde' en het onderdeel Blokkersdijk van de speciale beschermingszone 'BE2300222 De Kuifeend en Blokkersdijk' van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten
- Het besluit van de Vlaamse Regering d.d. 17 mei 2019 tot wijziging van bijlage 2 bij het besluit de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 houdende vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE 2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde';
- Het protocol ter uitvoering van het compensatieplan van grote infrastructuurwerken in de Westerschelde en Zeeschelde van 1 juli 2002, afgesloten tussen het Vlaamse Gewest, het POAB, de Vlaamse Landmaatschappij en de MLSO;
- De goedkeuring, door de Vlaamse Regering, van het geactualiseerde Sigmaphan op 22 juli 2005, inclusief bijhorende timing;
- De overeenkomst 'inzake de afspraken voor de realisatie en het beheer van de natuurkerngebieden van het Maatschappelijk Meest Haalbare Alternatief (MMHA) van het strategisch plan voor de haven van Antwerpen' tussen het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, de Maatschappij voor het Haven-, Grond- en Industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied en het Vlaamse Gewest, van 26 maart 2014;
- De overeenkomst 'inzake de afspraken voor de realisatie en het beheer van de estuariene natuurkerngebieden van het MMHA van het strategisch plan voor de haven van Antwerpen', tussen het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, de Maatschappij voor het Haven-, Grond- en Industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied en het Vlaamse Gewest, van 26 maart 2014;
- De samenwerkingsovereenkomst tussen het Agentschap voor Natuur en Bos, Natuurinvest en het Departement Mobiliteit en Openbare Werken betreffende de organisatie van een 'projectbureau voor het beheer en de optimalisatiewerken' (PBB&O) van de bestaande natuurkerngebieden van de haven van Antwerpen, van 28 augustus 2018;

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2020 tot vaststelling van de afbakening van het havengebied in het Linkerscheldeoevergebied en tot opheffing van het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001 houdende de aanduiding van de voorlopige begrenzing van de havengebieden;
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2021 tot vaststelling van de inrichtingsnota 'Flankerende maatregelen ten behoeve van verdere aanleg van een grondreserve in het zoekgebied Linkerscheldeoever';
- Het Verbond voor de toekomst en leefbaarheid van het ommeland van de haven van Antwerpen, de polders op Linkerscheldeoever, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 30 maart 2022 en van kracht sinds 20 april 2022, hierna 'Verbond LSO';

Overwegende dat :

- grote delen van het Antwerpse havengebied beschermd zijn als vogelrichtlijn- of habitatrichtlijngebied;
- de Partijen een gedeelde verantwoordelijkheid dragen om de toestand van de speciale beschermingszone te laten evolueren naar een 'gunstige staat van instandhouding' en om tegelijkertijd ruimte te voorzien om de Antwerpse haven verder te laten ontwikkelen;
- om op een rechtszekere manier natuurcompensaties uit te kunnen voeren voor havenprojecten, ook de instandhoudingsmaatregelen uitgevoerd moeten worden, zoals de Raad van State bij het arrest over het ruimtelijk uitvoeringsplan Afbakening Zeehavengebied Antwerpen van 20/12/2016 (dossiernummer 236.837) uiteengezet heeft: er moet aangetoond kunnen worden dat natuurcompensaties een extra maatregel vormen, bovenop de reguliere instandhoudingsmaatregelen natuur;
- de Partijen bijgevolg samen initiatieven financieren om de hiertoe noodzakelijke natuurontwikkeling en -beheer te garanderen, zoals verder beschreven in deze overeenkomst;
- in het Verbond LSO (art. 1.2.1) het volgende afgesproken is voor LSO: "het Vlaamse Gewest, het Havenbedrijf Antwerpen en de Maatschappij Linkerscheldeoever versnellen de IHD-maatregelen binnen bestaande gebieden met natuurwaarden en sluiten daartoe een financieringsovereenkomst die op lange termijn investeringen in bestaande natuur garandeert";
- in hetzelfde Verbond LSO volgende afspraak (art. 1.1.5.2) opgenomen is voor gronden voor de bruine kiekendief: "Specifiek voor overheidsgronden met natuurvriendelijke teelten voor de bruine kiekendief in het kader van de s-IHD (90 ha) zal de overheid de gronden voor een voldoende lange termijn (ten minste 20 jaar) ter beschikking stellen voor dergelijke teelten. Landbouwers kunnen daar dan per cyclus van ca. 4-6 jaar op intekenen. Dat geeft landbouwers de kans om hun bedrijfsvoering en investeringsbeleid er duurzaam en structureel op af te stemmen";
- de hoger vermelde, op 26 maart 2014 tussen het Vlaamse Gewest, POAB en MLSO gesloten overeenkomsten over de realisatie en beheer van natuur niet gehandhaafd kunnen blijven, omdat ze gebaseerd zijn op het 'Maatschappelijk Meest Haalbare Alternatief' voor de ontwikkeling van het havengebied Antwerpen, dat intussen niet meer actueel is, en op het GRUP afbakening zeehavengebied Antwerpen, dat intussen – wat de Linkerscheldeoever betreft – grotendeels vernietigd is door de Raad van

State; wat leidde tot de instructie van de Vlaamse Regering om de bestaande overeenkomsten dringend te actualiseren;

- de Partijen zich engageren om de benodigde budgettaire middelen, gespreid over één of meerdere jaren, ter beschikking te stellen;

wordt overeengekomen wat volgt :

ARTIKEL 1 - Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder :

Beheercommissie natuur LSO : de Beheercommissie Natuur Linkerscheldeoever zoals bedoeld in artikel 3 van Het Protocol voor het realiseren van de natuurontwikkeling in het Linkerscheldeoever gebied – 'Monitoring, Beheercommissie & Opvangregeling' van 26 juni 2007;

ARTIKEL 2 - Verhouding met andere overeenkomsten en doel van de overeenkomst

§.1 Partijen komen overeen om de hogervermelde overeenkomsten over estuariene respectievelijk niet-estuariene natuur op de Linkerscheldeoever van 26 maart 2014 te vervangen door onderhavige overeenkomst. De bedoelde overeenkomsten van 26 maart 2014 worden dan ook beëindigd op het moment dat de onderhavige overeenkomst in werking treedt, onverminderd de toepassing van art. 14, tweede gedachtestreepje van deze overeenkomst.

§.2. Het doel van onderhavige overeenkomst is het vastleggen van de financiële verdeelsleutels tussen de Partijen en de taakverdeling onder de Partijen, voor groepen van gebieden volgens de 'prioritaire inspanningen 1 en 2', beschreven in artikel 3 van deze overeenkomst en zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering d.d. 17 mei 2019 tot wijziging van bijlage 2 bij het besluit de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 houdende vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE 2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde'.

§3. In het besluit van de Vlaamse Regering d.d. 17 mei 2019 zoals al vermeld in §2 van dit artikel, is ook een 'prioritaire inspanning 3' opgenomen. Deze prioritaire inspanning 3 bestaat uit enerzijds broedgebied en anderzijds foerageergebied voor de bruine kiekendief. Voor geen van beide luiken worden in voorliggende overeenkomst afspraken gemaakt, aangezien :

1. wat het broedgebied bruine kiekendief betreft, gelet op art. 1.2.4 van het Verbond LSO, duidelijk is dat de Partijen geen verdere financiële afspraken dienen te maken
2. wat het foerageergebied bruine kiekendief betreft, de afspraken gemaakt worden in een afzonderlijke 'Samenwerkingsovereenkomst inzake de uitvoering van de inrichtingsnota foerageergebied Bruine Kiekendief'

ARTIKEL 3 - Voorwerp

Volgende groepen van gebieden worden onderscheiden en zijn aangeduid op de kaartenbundel in bijlagen 1 en 2:

§1. Gebieden onder prioritaire inspanning 1

1. Gebieden in het kader van het historisch passief (bijlage 1.a), namelijk Groot Rietveld en Haasop (niet de delen Groenknolorchis en Vopak)
2. Gebieden aangelegd als natuurcompensatie voor projecten van havenontwikkeling, onder meer het Deurganckdok (bijlage 1.b) namelijk Paardenschor, Ketenisseschor, Doelpolder Noord (weidevogelgebied), Drijdijk, Zoetwaterkreek, Putten West, Percelen Ecologisch waardevolle polder in Nieuw-Arenbergpolder, Haasop-Groenknolorchissite, Haasop-Vopak, Verrebroekse Plassen, gedempt deel Doeldok, C59, Mida's, Vlake van Zwijndrecht, Spaans Fort
3. Gebied aangelegd als natuurcompensatie voor de Antigoontunnel (spoor) (bijlage 1.c), namelijk Rietveld Kallo;
4. Andere gebieden met huidige natuurwaarden, binnen de afbakening van het havengebied (bijlage 1.d), namelijk braakliggende gronden die in eigendom van PoAB of MLSO zijn en niet in concessie gegeven zijn enerzijds en het Ecologische Infrastructuur Netwerk, behalve Haasop-Groenknolorchissite, Haasop-Vopak en Spaans Fort, anderzijds;
5. Andere gebieden met huidige natuurwaarden, buiten de afbakening van het havengebied (bijlage 1.e), die functioneren als overwinterings- en doortrekgebied, namelijk de rest van de landbouwgebieden gelegen in Vogelrichtlijngebied van Nieuw-Arenbergpolder, Doelpolder, Oud-Arenbergpolder, Koning Kieldrecht polder, Prosperpolder Zuid;
6. Overige gebieden met natuurwaarde (bijlage 1.f) namelijk
 - A) Schor Ouden Doel, Grote en Kleine Weel, Lisdodde, Fort Liefkenshoek, Fort Sint-Marie en Noord-Zuidverbinding
 - B) Putten Weiden en Grote Geule

§2. Gebieden onder prioritaire inspanning 2

Dit zijn de gebieden ter bescherming en uitbreiding van de estuariene habitats in het kader van het geactualiseerd Sigmaphan (bijlage 2), namelijk Prosperpolder Noord, Doelpolder Noord (behalve weidevogelgebied, want dat hoort thuis onder art. 3§1, 2) en Doelpolder Midden.

ARTIKEL 4 - Financiering / verdeelsleutels

§1. Voor de verduidelijking van de volgende in dit artikel gehanteerde begrippen, voor wat betreft de draagwijdte en de ermee verbonden kosten, wordt verwezen naar art. 5 van deze overeenkomst:

- Communicatie
- Beheer
- Optimalisatiewerken
- Monitoring
- Recreatieve Infrastructuur

§2. Voor de gebieden bedoeld in art. 3, §1.2 ('natuurcompensaties voor havenontwikkeling, o.m. Deurganckdok'), en in art. 3, §1.4 zijn POAB en de MLSO verantwoordelijk voor de financiering van de mogelijke Optimalisatiewerken.

Voor de gebieden bedoeld in art. 3, §1.2 spreken POAB en MLSO de volgende verdeelsleutel af voor de kosten van mogelijke Optimalisatiewerken: POAB 80% en MLSO 20%.

Voor de gebieden bedoeld in art. 3, §1.4 werken POAB en MLSO aan een afzonderlijke overeenkomst.

§3. Voor de gebieden bedoeld in art. 3, §1.1 ('historisch passief'), art. 3, §1.3 en art. 3, §1.5 ('andere gebieden met huidige natuurwaarden, buiten de afbakening van het havengebied, die functioneren als overwinterings- en doortrekgebied') en art. 3, §1.6 sub B ('overige gebieden met natuurwaarde'), is het ANB verantwoordelijk voor de financiering van de mogelijke Optimalisatiewerken, behalve voor de Optimalisatiewerken in volgende gebieden:

- Groot Rietveld (onderdeel van art. 3 §1.1): MOW betaalt 25% en PoAB 50% van de geraamde Optimalisatiewerken ten belope van een totaal van 3.737.000 euro (excl BTW). De overige 25% en de eventuele verdere Optimalisatiewerken die het vermelde totaalbedrag van 3.737.000 euro (excl BTW) zouden overstijgen, vallen ten laste van het ANB;
- Grote Geule (onderdeel van art. 3, § 1.6 sub B): het ANB en MLSO betalen elk 50% voor de Optimalisatiewerken van dit gebied

§4. Voor het gebied Lisdodde bedoeld in art. 3, §1.6 sub A ('overige gebieden met natuurwaarde'), is het ANB verantwoordelijk voor de financiering van de mogelijke Optimalisatiewerken.

Voor de overige gebieden bedoeld in art. 3, §1.6 sub A, gebeurt de financiering via beheerssubsidies van ANB.

§5. Voor de gebieden bedoeld in art. 3, §2 is De Vlaamse Waterweg verantwoordelijk voor de financiering van de verwerving, inrichting en de mogelijke Optimalisatiewerken.

Voor alle duidelijkheid wordt nog vermeld dat, specifiek voor het gebied Doelpolder Noord, POAB en de MLSO, ook na de realisatie van Doelpolder Midden, verantwoordelijk blijven voor eventuele beperkte Optimalisatiewerken in het weidevogelbeheer. Deze verbintenis valt onder §2 van dit artikel.

§6. Voor de gebieden bedoeld in art. 3 §2 is De Vlaamse Waterweg verantwoordelijk voor de financiering van de mogelijke kosten voor Communicatie.

§7. Voor de andere gebieden dan bedoeld in art. 3 §2 kan een gezamenlijk werkingsbudget voor dienstenopdrachten voor gezamenlijke Communicatie voorzien worden van maximaal 48.000 euro per jaar. Partijen verdelen de financieringskosten als volgt:

- ANB 25%
- Dept MOW 25%
- POAB 25%
- MLSO 25%

§8. ANB staat in voor de financiering van het Beheer in alle in art. 3 genoemde gebieden, met uitzondering van:

- de gebieden bedoeld in art. 3, §1.4, alsook de deelgebieden Haasop-Groenknolorchissite, Haasop-Vopak en Spaans Fort zoals bedoeld in art. 3, §1.2, waarover PoAB en MLSO een afzonderlijke overeenkomst zullen sluiten;
- het gebied bedoeld in art. 3, §2 waar DVW en ANB over o.m. de financiering van het Beheer nog een afzonderlijke overeenkomst zullen sluiten;
- de aspecten van het Beheer in alle in art. 3 genoemde gebieden waarover ANB, POAB en MLSO zullen overeenkomen dat ze via raamcontracten uitbested worden. Voor de financiering van deze aspecten van het Beheer zal de volgende verdeelsleutel worden gehanteerd:
 - o ANB: 50%
 - o POAB: 48%
 - o MLSO: 2%

§9. De kost voor de Recreatieve Infrastructuur wordt als volgt verdeeld:

- DVW draagt exclusief de kosten voor het gebied bedoeld in art. 3, §2;
- voor alle andere gebieden dan het gebied bedoeld in art. 3, §2 wordt de volgende verdeelsleutel gehanteerd:
 - o ANB: 25%
 - o MOW: 25%
 - o POAB: 25%
 - o MLSO: 25%

§10. ANB financiert de Monitoring van de natuurwaarden in alle gebieden bedoeld in art. 3 van deze overeenkomst.

§11. Partijen erkennen dat er voor de aspecten van §1 tot en met §10 van dit artikel voorbereidend studiewerk nodig kan zijn, onder meer bodemonderzoek, archeologisch onderzoek, studiewerk naar milieueffecten of ter voorbereiding van omgevingsvergunningaanvragen enzovoort.

De Partijen dragen financieel bij aan het voorbereidend studiewerk volgens het aandeel van elke Partij in de totale optimalisatiewerken, en desgevallend inrichtingswerken, per gebied vermeld in art.3. De raming voor het voorbereidend studiewerk bedraagt 12% van het totaal van de optimalisatiekosten en desgevallend inrichtingskosten, per gebied.

§12. De kostenramingen voor §1 tot en met §11 uit dit artikel zijn opgenomen in bijlage 3 bij deze overeenkomst (tabel financiering). In geval van onduidelijkheid of onverenigbaarheid tussen de bepalingen van deze overeenkomst en de tabel financiering uit bijlage 3, primeert de tekst van de overeenkomst.

ARTIKEL 5 – Verduidelijking van de kosten en de taakverdeling voor de natuurgebieden

5.1. Communicatie

Voor wat betreft de gezamenlijke Communicatie bedoeld in art. 4, §7 van deze overeenkomst, is ANB verantwoordelijk voor het gehele voorbereidingstraject, alsook voor de gunning van de opdracht, en de daarmee verbonden leiding en toezicht, onverminderd hetgeen bepaald in art. 7 van deze overeenkomst.

Voor wat betreft de Communicatie bedoeld in art. 4, §6 van deze overeenkomst ligt de operationele verantwoordelijkheid exclusief bij De Vlaamse Waterweg.

5.2. Monitoring

De Monitoring van de natuurwaarden in de gebieden waarop deze overeenkomst van toepassing is, gebeurt in opdracht van het ANB, onverminderd de Monitoring in opdracht van POAB en MLSO voor het netwerk van ecologische infrastructuur in de haven. De resultaten van deze Monitoring worden jaarlijks gebundeld in een monitoringrapport dat onder meer aanbevelingen bevat aangaande het Beheer en de eventuele Optimalisatiewerken.

5.3. Beheer

§1. Onder kosten voor Beheer vallen:

- de kosten verbonden aan beheerwerken opgenomen in een overeenkomstig art. 5.3, §6 van deze overeenkomst goedgekeurd beheerprogramma, zoals onder meer:
 - alle terugkerende kosten, onder andere maaien en afvoeren, verwijdering bomen en struiken, afvalverwijdering, herstelling omheining, ...
 - + alle beperkte kosten (<10.000 euro, jaarlijks te indexeren, startend bij het jaar van de ondertekening van deze overeenkomst) die eenmalig zijn, onder andere aanleg van een voetpad, plaatsing van een bank of een infopaneel,...
- de kosten van voorbereidende studies in functie van beheerwerken

§2. ANB is operationeel verantwoordelijk voor het Beheer in alle in art. 3 bedoelde gebieden, waarbij ANB het Beheer zelf kan uitvoeren, of subsidiëren of uitbesteden aan derden, onverminderd hetgeen bepaald is in art. 7 van deze overeenkomst. ANB wordt hierbij bijgestaan door het projectbureau B&O zoals bepaald in art. 6.

§3. In afwijking van art. 5.3, §2 gelden volgende uitzonderingen:

- de gebieden bedoeld in artikel 3, § 1, 5;
- de gebieden die beheerd worden door een erkende terreinbeherende vereniging en waarvoor op het moment van de inwerkingtreding van deze overeenkomst een goedgekeurd beheerplan in het kader van de regelgeving natuurbehoud bestaat;
- POAB en MLSO kunnen een andere instantie dan ANB aanduiden voor het Beheer van de gebieden binnen het Ecologische Infrastructuur Netwerk, met inbegrip van de deelgebieden Haasop-Groenknolorchissite, Haasop-Vopak en Spaans Fort, en de Grote Geule;
- DVW neemt het Beheer van de Sigmadijken, ringdijken en waterbouwkundige aanhorigheden m.b.t. het vermijden van overstromingen vanuit de Zeeschelde en ook het pompstation op zich voor de gebieden bedoeld onder art. 3 §2.

§4. Het Beheer van een nieuw natuurgebied start op het moment van de voorlopige oplevering van de inrichtingswerken volgens het betrokken inrichtingsplan.

§5. De voorbereidende studies voor het Beheer van de onder artikel 3 bedoelde gebieden, behalve de gebieden bedoeld onder art. 3 §2, het aanvragen van de nodige vergunningen alsook de opvolging van de werken, zullen gebeuren door ANB, die hierbij bijgestaan wordt door het PBB&O zoals beschreven in art. 6.

Voor de gebieden bedoeld onder art. 3 §2 gebeuren de voorbereidende studies voor het Beheer door De Vlaamse Waterweg.

§6. Voor zover het Beheer volgens dit artikel onder de operationele verantwoordelijkheid van ANB valt, bereiken de Partijen overeenstemming over de uit te voeren beheerwerken via de goedkeuring van een beheerprogramma. Hiertoe werkt het ANB in samenwerking met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek een voorstel uit. Het voorstel van beheerprogramma wordt voor advies voorgelegd aan de beheercommissie Natuur LSO, die beschikt over een termijn van 60 kalenderdagen om advies uit te brengen. Na het verkrijgen van het advies of het verstrijken van de termijn waarbinnen dit advies had moeten gegeven zijn, beslissen de Partijen in overleg over het beheerprogramma. In geval van onenigheid wordt er beslist met een meerderheid der stemmen.

5.4. Optimalisatiewerken

§1. Optimalisatiewerken zijn werken tot optimalisatie van de bestaande inrichting van een gebied die door de betrokken Partijen vastgesteld worden op de wijze bepaald in §3 van dit artikel, en die eenmalige kosten > 10.000 euro (jaarlijks te indexeren, startend bij het jaar volgend op het jaar van de ondertekening van deze overeenkomst) impliceren, zoals onder meer het plaatsen van een vosbestendige omheining, ingrepen aan de infrastructuur voor waterhuishouding, ...

De opsomming in het bovenstaande is niet-limitatief.

§2. ANB is operationeel verantwoordelijk voor de Optimalisatiewerken, met inbegrip van de voorbereidende studies en het aanvragen van de nodige vergunningen, met betrekking tot alle in art. 3 van deze overeenkomst bedoelde gebieden, met uitzondering van:

- de gebieden bedoeld in art. 3, §1.4, waarvoor PoAB en MLSO een afzonderlijke overeenkomst maken;
- het gebied bedoeld in art. 3, §2 waar DVW operationeel verantwoordelijk is voor de Optimalisatiewerken.

ANB kan de Optimalisatiewerken zelf uitvoeren, of kan de uitvoering uitbesteden aan derden, onverminderd hetgeen bepaald in art. 7 van deze overeenkomst. ANB wordt hierbij bijgestaan door het projectbureau B&O zoals bepaald in art. 6 van deze overeenkomst.

§3. Partijen erkennen de mogelijkheid dat er Optimalisatiewerken noodzakelijk zijn met name dat na de inrichting van een natuurgebied ten gevolge van niet voorziene evoluties of van voortschrijdend inzicht, op basis van het jaarlijkse monitoringrapport zoals bedoeld in artikel 5.2 of op een andere wijze, onder meer door melding van de Beheercommissie Natuur LSO, problemen worden vastgesteld aangaande de inrichting van een natuurgebied.

In dat geval kan ANB alsook elke andere Partij die overeenkomstig art. 4 van deze overeenkomst voor een bepaald gebied aangeduid is als (mede)financier van de Optimalisatiewerken aanbevelingen doen om de vastgestelde problemen voor het betrokken gebied te remediëren en dit met het oog op het kunnen behalen van een duurzame gunstige staat van instandhouding van de betrokken speciale beschermingszone. Deze remediëring bestaat uit de uitvoering van werken die een bijsturing vormen aan de oorspronkelijke inrichting van het gebied.

Ingeval van (mede)financiering door andere partijen dan ANB, zullen de voorgestelde aanbevelingen door ANB en de Partij(en)-financier(s) worden besproken en afgewogen. De te verwachten baten en kosten van de maatregel worden in beeld gebracht en de te verwachten uitvoeringstermijnen worden begroot.

De aanbevelingen worden voor advies voorgelegd aan de beheercommissie Natuur LSO, die beschikt over een termijn van 60 kalenderdagen om advies uit te brengen.

Na het verkrijgen van het advies of het verstrijken van de termijn waarbinnen dit advies had moeten gegeven zijn, beslissen ANB dan wel ANB en de betrokken Partij(en)-financier(s) in gemeen overleg of er al dan niet wordt overgegaan tot uitvoering van de aanbevelingen, het tijdspad en de prioriteiten.

5.5. Recreatieve Infrastructuur in natuurgebieden

§1. De Partijen erkennen dat de natuurgebieden een belangrijke rol spelen in het recreatief netwerk en hiertoe passende voorzieningen nodig zijn. De Recreatieve Infrastructuur in een natuurgebied, zoals uitkijkpunten, wandelpaden, enzovoort, maakt een apart onderdeel uit dat gerealiseerd zal worden bij de inrichting en het beheer van deze natuurgebieden. Het gaat om eenmalige kosten > 10.000 euro (jaarlijks te indexeren, startend bij het jaar volgend op het jaar van de ondertekening van deze overeenkomst).

ANB is operationeel verantwoordelijk voor de Recreatieve Infrastructuur, met inbegrip van de eventuele voorbereidende studies en het aanvragen van de nodige

vergunningen, met betrekking tot alle in art. 3 van deze overeenkomst bedoelde gebieden, met uitzondering van het gebied bedoeld in art. 3 §2 waar DVW operationeel verantwoordelijk is voor de Recreatieve Infrastructuur.

ANB kan de Recreatieve Infrastructuur zelf realiseren, of kan de realisatie uitbesteden aan derden, onverminderd hetgeen bepaald in art. 7 van deze overeenkomst. ANB wordt hierbij bijgestaan door het projectbureau B&O zoals bepaald in art. 6 van deze overeenkomst.

ARTIKEL 6 – Projectbureau beheer en optimalisatie (PBB&O)

§1. Onverminderd de bepalingen in art. 4 en 5 financieren het Vlaams Gewest, POAB en de MLSO een projectbureau dat ANB bijstaat bij de projectmatige realisatie van het Beheer en de Optimalisatiewerken van de in art. 3 bedoelde gebieden. Het projectbureau heeft onder meer volgende activiteiten als takenpakket: planning beheer- en optimalisatiemaatregelen, opmaak en aanbesteding bestekken, begeleiding bij voorbereidend studiewerk en bij uitvoering werken, administratieve afhandeling overheidsopdrachten, rapportage aan partijen en beheercommissie Natuur LSO, enzovoort.

Dit PBB&O werkt in aanvulling op het personeel dat ANB al inzet voor beheer- en optimalisatiewerken in deze gebieden, op het moment van afsluiten van voorliggende overeenkomst.

§2. In een samenwerkingsovereenkomst van 27 augustus 2018 tussen het ANB, Natuurinvest en het Dept MOW is de oprichting en werking van een specifiek projectbureau geregeld. Het Dept MOW financiert, van bij de oprichting van het projectbureau, 1 VTE Niveau A voor beheerplanning en beheerevaluatie en 0,6 VTE Niveau B voor overheidsopdrachten en technische ondersteuning.

§3. Vooraleer deze overeenkomst is afgelopen (26 augustus 2024) zal een nieuwe overeenkomst van 6 jaar gesloten worden die start vanaf 27 augustus 2024 en waarin voorzien wordt in de voormelde bezetting. Indien de start van de werken van de natuurcompensaties van het complex project 'Extra Containercapaciteit Antwerpen (Prosperpolder Zuid en Doelpolder Zuid) en de realisatie van het GGG Doelpolder valt vóór 1 januari 2030, wordt opnieuw in een dergelijke overeenkomst voorzien tot het einde van de looptijd van voorliggende overeenkomst.

§4. Aanvullend aan hetgeen bedongen in §2 van dit artikel, zullen POAB (75%) en MLSO (25%) middelen voorzien voor extra 2 VTE voor het PBB&O, vanaf de ondertekening van onderhavige overeenkomst en gedurende 13 jaar, met dien verstande dat er driejaarlijks bijgestuurd kan worden op basis van een evaluatie (cf. infra, §7 van dit artikel). Over de precieze kostprijs van deze 2 VTE en het concrete takenpakket zullen verdere afspraken gemaakt worden tussen ANB, POAB en MLSO.

Het ANB voorziet zelf ter ondersteuning van het Projectbureau 1 vte boswachter, 3 vte bosarbeider en 1 vte coördinatie en ondersteuning.

§5. Het ANB staat, in overleg met de Beheercommissie Natuur Linkerscheldeoever, in voor de aansturing van de medewerkers van het PBB&O. Onder aansturing wordt o.a. verstaan de werkplanning, kwaliteitscontrole, voortgangsoپvolging, inhoudelijke en organisatorische sturing, ...

§6. De Partijen-financiers van het PBB&O worden door ANB op de hoogte gehouden via rapporten van het voortgangsoverleg tussen Natuurinvest en het ANB, in de regel driemaandelijks.

§7. Tenminste driejaarlijks evalueren de Partijen-financiers de werking van het PBB&O. De evaluatie gebeurt op basis van de kwantiteit en kwaliteit van de realisaties ifv de IHD door het PBB&O, de hoeveelheid werk die inzake beheer en optimalisatie nog dient te gebeuren en het advies van de Beheercommissie over eventueel noodzakelijke bijstellingen. Zesjaarlijks wordt op dezelfde manier ook de personeelsbezetting geëvalueerd. Op basis van die evaluatie kunnen de Partijen-financiers overeenkomen om de vermelde aspecten en de financiering van het projectbureau aan te passen, steeds met de garantie dat de opdracht inzake beheer, optimalisatiewerken, communicatie, recreatieve infrastructuur haalbaar blijft voor het ANB.

ARTIKEL 7 Taken van ANB die door middel van een overheidsopdracht worden uitgevoerd

Voor zover een taak van ANB (mede)gefinancierd wordt door een andere Partij overeenkomstig art. 4 van deze overeenkomst, en voor zover deze taak uitbesteed wordt aan derden door middel van een overheidsopdracht gelden de hieronder vermelde bepalingen:

§1. De opdracht wordt geplaatst als een gezamenlijke opdracht overeenkomstig art. 48 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, waarbij ANB de plaatsingsprocedure beheert en voor rekening van de Partij(en)-(mede)financier(s) optreedt.

§2. ANB bereidt de opdrachtdocumenten voor, en bezorgt deze ter goedkeuring aan de andere Partij(en)-(mede)financier(s).

De opdrachtdocumenten voorzien dat de facturatie gebeurt aan de Partij(en)-(mede)financier(s) volgens de verdeelsleutels bepaald in art. 4 van deze overeenkomst.

Voor zover uit de opdracht producten zullen voortvloeien, zoals onder meer studies, voorzien de opdrachtdocumenten dat deze producten (gezamenlijk) eigendom van de Partij(en)-(mede)financier(s) worden.

ANB gaat slechts over tot publicatie van de opdrachtdocumenten na schriftelijk akkoord van de Partij(en)-(mede)financier(s).

§3. ANB staat in voor de gunning en de sluiting van de opdracht onder de hierna bepaalde voorwaarden:

- Na ontvangst van de offertes stelt ANB een ontwerp van gunningsverslag op dat aan de Partij(en)-(mede)financier(s) wordt bezorgd.
- De Partij(en)-(mede)financier(s) bezorgt/bezorgen haar/hun eventuele opmerkingen binnen de door ANB gestelde redelijke termijn die rekening houdt met de vereiste interne goedkeuringsprocedures bij Partij(en). Bij gebrek aan tijdige reactie wordt de betrokken Partij-(mede)financier geacht geen opmerkingen te hebben.
- ANB stelt het definitieve gunningsverslag op rekening houdend met de eventuele opmerkingen van de Partij(en)-(mede)financier(s). Bij tegenstrijdige opmerkingen of onenigheden zal in overleg met de Partij(en)-(mede)financier(s) een eindbeslissing worden genomen.
- ANB gaat slechts over tot de sluiting van de opdracht na schriftelijk akkoord van de Partij(en)-(mede)financier(s).

§4. ANB ontvangt de vorderingsstaten van de opdrachtnemer en maakt deze onmiddellijk over aan de Partij(en)-(mede)financier(s), desgevallend met een verbetervoorstel.

De Partij(en)-(mede)financier(s) bezorgt/bezorgen haar/hun eventuele opmerkingen binnen de door ANB gestelde redelijke termijn. Indien een Partij-(mede)financier niet reageert binnen deze termijn, wordt zij geacht geen opmerkingen te hebben.

Indien nodig treden de Partij(en)-(mede)financier(s) in overleg, en zal ANB desgevallend aan de opdrachtnemer verzoeken om de vorderingsstaat aan te passen, waarna de procedure voorzien in deze paragraaf hernomen wordt.

§5. De Partij(en)-(mede)financier(s) staan elk voor hun aandeel overeenkomstig hetgeen bepaald in art. 4 van deze overeenkomst, in voor de betaling van de opdrachtnemer binnen de toepasselijke wettelijke of contractuele betalingstermijnen.

De Partij-(mede)financier die verantwoordelijk is voor het niet respecteren van wettelijke of contractuele betalingstermijnen, staat integraal in voor de gevolgen daarvan, zoals verwijlntresten en/of schadevergoedingen.

§6. ANB staat in voor de leiding van de opdracht en duidt de leidend ambtenaar aan.

De leidend ambtenaar neemt de leiding van de opdracht waar. Dit betekent dat alleen hij gemachtigd is om opdrachten aan de opdrachtnemer te geven, processen-verbaal op te stellen, ambtshalve maatregelen te nemen, enz.

Bij een beslissing die een impact heeft op de inhoud of de uitvoeringstermijn van de opdracht, of die een meerkost impliceert, zal ANB voorafgaandelijk een voorstel aan de Partij(en)-(mede)financier(s) voorleggen. De Partij(en)-(mede)financier(s) bezorgt/bezorgen haar/hun eventuele opmerkingen binnen de door ANB gestelde redelijke termijn. Indien een Partij-(mede)financier niet reageert binnen deze termijn, wordt zij geacht geen opmerkingen te hebben. Bij tegenstrijdige

opmerkingen of onenigheden zal in overleg met de Partij(en)-(mede)financier(s) een eindbeslissing worden genomen.

ANB staat exclusief in voor de gevolgen van de beslissingen die eenzijdig door de leidend ambtenaar worden genomen, en zal desgevallend de andere Partij(en)-(mede)financier(s) vrijwaren voor eventuele schade die hieruit voortvloeit.

§7. Inkomsten uit eventuele boetes en straffen ten laste van de opdrachtnemer of uit eventuele kortingen vanwege de opdrachtnemer wegens minwaarde worden tussen de Partijen-(mede)financiers verdeeld overeenkomstig de verdeelsleutel bepaald in art. 4 van deze overeenkomst.

§8. De leidend ambtenaar kan slechts overgaan tot (voorlopige en/of definitieve) oplevering na schriftelijk akkoord van de Partij(en)-(mede)financier(s). Indien een Partij-(mede)financier niet reageert binnen de door de leidend ambtenaar gestelde redelijke termijn, wordt zij geacht geen opmerkingen te hebben.

Indien een Partij-(mede)financier meent dat de opdracht niet opgeleverd kan worden, geeft zij hiervoor een duidelijke, schriftelijke motivering. Bij tegenstrijdige opmerkingen of onenigheden zal in overleg met de Partij(en)-(mede)financier(s) een eindbeslissing worden genomen.

Voor zover met het oog op de oplevering een plaatsbezoek nodig is, worden alle Partijen-(mede)financiers hiervoor tijdig uitgenodigd.

§9. Voor zover een waarborgtermijn is voorzien, zal de Partij-medefinancier die kennis krijgt van een schadegeval hiervan melding maken aan de andere betrokken Partijen. ANB zal vervolgens het nodige doen om de opdrachtnemer aan te zetten tot de vereiste herstellingswerken.

§10. Maximaal ten belope van haar aandeel in de kosten van een opdracht, zoals bepaald volgens de verdeelsleutel van art. 4 van deze overeenkomst, en onverminderd hetgeen bepaald in §6, laatste lid van dit artikel 7, is een Partij-medefinancier gehouden om desgevallend de andere Partij(en)-medefinancier(s) te vrijwaren ingeval van een geschil dat verband houdt met de betrokken opdracht, behoudens het geval van zware fout of nalatigheid van de Partij-(mede)financier tegen wie de vordering wordt ingesteld.

ANB en/of de Partij(en)-(mede)financier(s) komen vrijwillig tussen in elke gerechtelijke procedure die verband houdt met de betrokken opdracht, op het eerste verzoek van de Partij tegen wie de vordering wordt ingesteld, en behoudens ingeval van zware fout of nalatigheid vanwege deze laatste. De Partij tegen wie de vordering wordt ingesteld, bezorgt alle inlichtingen ten behoeve van de gerechtelijke procedure aan de andere betrokken Partijen.

ARTIKEL 8 - Geschillenregeling

In geval van geschil inzake de uitlegging of de uitvoering van deze overeenkomst zoeken de Partijen naar een minnelijke schikking.

Indien een minnelijke regeling niet mogelijk blijkt en in het geval het geschil voor de rechtbank dient te worden gebracht, zijn alleen de rechtbanken van Oost-Vlaanderen bevoegd.

ARTIKEL 9 - Deelbaarheid van de clausules

De nietigheid van een bepaling in deze overeenkomst zal geenszins de nietigheid van de overige bepalingen van deze overeenkomst of van de overeenkomst zelf met zich meebrengen. De Partijen zullen zich, in voorkomend geval, inspannen om de nietige bepaling te vervangen door een werkbare en geldige bepaling met een praktisch en economisch gelijkaardig resultaat.

Evenzo zullen de Partijen te goeder trouw onderhandelen ten einde een voor iedere partij aanvaardbare oplossing te vinden indien zich een situatie of omstandigheid zou voordoen die niet is voorzien in deze overeenkomst doch die gevolgen heeft op haar uitvoering.

ARTIKEL 10 – Bemiddeling

Als een Partij in gebreke blijft bij de tijdige uitvoering van het voorbereidingstraject en/of de inrichtingswerken van de gebieden bedoeld in artikel 3, uitgezonderd artikel 3 §2, kan één van de andere betrokken Partijen een bemiddelingstraject opstarten, onder begeleiding van een neutrale derde instantie of persoon, overeen te komen onder de betrokken Partijen.

De financiering van het bemiddelingstraject wordt, telkens voor 1/3, gedragen door de Vlaamse Overheid, de MLSO en PoAB. De kosten die voortvloeien uit het in gebreke blijven zijn ten koste van de partij die in gebreke blijft, tenzij er bij de bemiddeling een andere afspraak kan worden gemaakt.

ARTIKEL 11 – Inwerkingtreding en duur

§1. Deze overeenkomst treedt in werking op het moment dat zij door alle Partijen ondertekend is.

Elke Partij kan aanpassingen of aanvullingen aan onderhavige overeenkomst vragen. Eventuele wijzigingen treden pas in werking na goedkeuring en ondertekening door alle Partijen.

§2. Onderhavige overeenkomst loopt 13 jaar, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding, of tot het bereiken van de duurzame gunstige staat van instandhouding, zoals bedoeld in art. 14 van deze overeenkomst, als die eerder bereikt wordt. De Partijen kunnen enkel bij onderling schriftelijk akkoord de overeenkomst voortijdig beëindigen.

§3. Na het vervullen van de hier opgenomen engagementen kan het beheer van de in art. 3§1 bedoelde gebieden integraal aan ANB overgedragen worden, en vervallen (per definitie) ook de financiële verbintenissen die de andere Partijen

met betrekking tot de in art. 3, §1 bedoelde gebieden in deze overeenkomst hebben opgenomen.

ARTIKEL 12 - Duurzame gunstige staat van instandhouding

Een duurzame gunstige staat van instandhouding betekent dat de vooropgestelde doelstellingen gehaald worden voor de betrokken speciale beschermingszones alsook dat de doelstellingen duurzaam in de tijd zijn.

Het moment waarop de duurzame gunstige staat van instandhouding vastgesteld wordt, wordt bepaald door het ANB en het INBO volgens de methodiek van de rapportage aan de Europese Commissie in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Het ANB en het INBO houden hierbij rekening met de resultaten van de jaarlijkse monitoring en trends in de vogelpopulaties van gelijkaardige doelsoorten en in gelijkaardige habitats in binnen- en buitenland.

ARTIKEL 13 – Bijlagen

De bij deze overeenkomst gevoegde bijlagen maken integraal deel uit van deze overeenkomst.

ARTIKEL 14 – Overgangsbepalingen

§1. Voor de overheidsopdrachten die volgens de overeenkomsten vermeld in art 2 §1 werden gegund en die nog in uitvoering zijn, gelden volgende overgangsbepalingen:

- voor raamovereenkomsten of overheidsopdrachten met verlengings- of herhalingsmogelijkheden, worden de kosten voor alle eventuele bijkomende bestellingen, verlengingen of herhalingen volgend op de ondertekening van deze overeenkomst verdeeld tussen Partijen volgens de nieuwe afspraken gemaakt onder artikel 4, eventueel door middel van een bijakte op deze contracten.
- voor de overige overheidsopdrachten, gegunde bestellingen op raamovereenkomsten in uitvoering, gegunde herhalingsopdrachten of gesloten verlengingen worden de kosten verdeeld tussen Partijen volgens de overeenkomsten vermeld in art 2 §1, die voor de toepassing van deze bepaling als hernomen moeten worden beschouwd.

ARTIKEL 15 – Verdere overeenkomsten

In het geval er nieuwe projecten van de Partijen in het havengebied komen die een natuurcompensatie vereisen, zullen de partijen over de verdere instandhouding van deze natuurcompensaties bijkomende afspraken maken.

Opgemaakt te Brussel op/...../2024 in 5 exemplaren.

Voor Havenbedrijf Antwerpen-Brugge nv van publiek recht

Rob Smeets
Chief Operations Officer

Jacques Vandermeiren
CEO

Voor de Maatschappij Linkerscheldeoever

Boudewijn Vlegels
Voorzitter van de Raad van Bestuur

Kris Herremans
Bestuurder

Voor het Vlaamse Gewest

Lydia Peeters
Vlaams minister van Mobiliteit
en Openbare Werken

Zuhail Demir
Vlaams minister van Justitie,
Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme

Voor De Vlaamse Waterweg

Chris Danckaerts
Gedelegeerd bestuurder

Koen Anciaux
Voorzitter Raad van Bestuur

Voor de Vlaamse Landmaatschappij

Bart De Schutter
Waarnemend gedelegeerd bestuurder

Bijlage 1 Kaartenbundel – gebieden onder 'prioritaire inspanning 1'

Bijlage 2 Kaartenbundel – gebieden onder 'prioritaire inspanning 2'

Bijlage 3 Tabel kostenraming